

Özet Bülten

Tarih : 06.02.2019

Sayı : 2019/21

Değerli Müşterimiz;

7162 sayılı Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 30 Ocak 2019 tarih ve 30671 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Kanunla vergi kanunlarında yapılan değişiklikler aşağıda konu başlıkları itibariyle bilgilerinize sunulmuştur.

A. Konu Başlıkları;

-Gelir Vergisi Kanun'unda Yapılan Değişiklikler

-Belediye Gelirleri Kanununda Yapılan Değişiklikler,

-2019 UEFA Süper Kupa Finali ve 2020 UEFA Şampiyonlar Finali Müsabakalarına İlişkin KDV İstisnası Getirilmiştir.

-Kurumlar Vergisi Kanununda Yapılan Değişiklikler

Söz konusu değişiklikleri konu başlıkları altında özetle bilgilerinize sunuyoruz.

B. Konu Özetleri

1. Gelir Vergisi Kanun'unda Yapılan Değişiklikler

1.1. Yıllık Asgari Ücretin Brüt Tutarını Aşmayacak Şekilde İnternet ve Benzeri Elektronik Ortamlar Üzerinden Satış Yapanların Esnaf Muafiyetini Kaybetmeleri Önlenmiştir. (Yürürlük; 30.01.2019)

Gelir Vergisi Kanunu (GVK)'nın 9/1-6 uncu maddesinde, evlerde kullanılan dikiş, nakış, mutfak robotu, ütü ve benzeri makine ve aletler hariç olmak üzere, muharrir kuvvet kullanmamak ve dışarıdan işçi almamak şartıyla; oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamûlleri, kırıntı deriden üretilen mamûller, örgü, dantel, her nevi nakış işleri ve turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, pul, payet, boncuk işleme, tığ örgü işleri, ip ve organları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünleri **işyeri açmaksızın satanlar esnaf muafiliğinden yararlanmaktadır.**

Ancak, bu durumdaki kişiler, imal ettikleri bu ürünleri **internet ve benzeri elektronik ortamlar** üzerinden satmaları halinde **esnaf muafiyetlerini kaybetmekte** ve basit veya gerçek usulde ticari kazanç mükellefi olmaktadır.

7162 sayılı Kanununun 1 inci maddesi ile GVK'nın 9/1-6 uncu maddesine "işyeri açmaksızın" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya yıl içinde gerçekleştirilen satış tutarı, ilgili yıl için geçerli olan asgari ücretin yıllık brüt tutarından fazla olmamak üzere, internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden" ibaresi eklenmiştir.

Yapılan düzenleme ile, yıllık asgari ücretin brüt tutarını **aşmayacak** şekilde internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden satış yapanların esnaf muafiyetini kaybetmeleri önlenmiş olmaktadır. Diğer taraftan, bu düzenleme ile yıllık asgari ücretin brüt tutarını **aşacak şekilde** internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden satış yapanlar bakımından işyeri olduğu hususu da yasal düzenlemeye bağlanmıştır.

1.2. Vergiye Uyumlu Mükelleflere Sağlanan % 5 Vergi İndirimine İlişkin Düzenleme (Yürürlük; 01.01.2019 Tarihinden İtibaren Verilmesi Gereken Yıllık Gelir ve Kurumlar Vergisi Beyannamelerinde İndirim Şartlarının Varlığı Açısından Dikkate Alınmak Üzere 30.01.2019 Tarihinde)

Bilindiği üzere; GVK'nın mükerrer 121 nci maddesi ile ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar ile kurumlar vergisi mükelleflerine belli şartlarla yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin %5'i oranında bir indirim imkânı getirilmiştir.

Bu indirimden faydalanabilmek için;

*İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile önceki iki yıla ait vergi beyannamelerinin kanuni süresinde verilmiş (Kanuni süresinde verilen bir beyannameye ilişkin olarak kanuni süresinden sonra düzeltme amacıyla veya pişmanlıkla verilen beyannameler bu şartın ihlali sayılmaz.) ve bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin kanuni süresinde ödenmiş olması (**Her bir beyanname itibarıyla 10 Türk lirasına kadar yapılan eksik ödemeler bu şartın ihlali sayılmaz.**),

*Yukarıda belirtilen süre içerisinde haklarında beyana tabi vergi türleri itibarıyla ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunmaması (Yapılan tarhiyatların kesinleşmiş yargı kararlarıyla veya 213 sayılı Vergi Usul Kanununun uzlaşma ya da düzeltme hükümlerine göre tamamen ortadan kaldırılmış olması durumunda bu şart ihlal edilmiş sayılmaz.),

*İndirimin hesaplanacağı beyannamenin verildiği tarih itibarıyla vergi aslı (vergi cezaları dâhil) 1.000 Türk lirasının üzerinde vadesi geçmiş borcunun bulunmaması, şarttır.

Görüldüğü üzere, indirimin ihlali için her bir beyanname itibarıyla 10 Türk lirasına kadar yapılan eksik ödemeler yeterli bulunmakta idi. 2018 yılı içinde verilen 2017 yılı beyannamelerine ilişkin indirim uygulamasında, en sık karşılaşılan indirim ihlali örneği, herhangi bir beyannameye (özellikle de kanuni süresinden sonra verilen düzeltme beyannamelerine) ilişkin damga vergisinin ödenmemiş olması idi.

7162 sayılı Kanununun 3'üncü maddesi ile GVK'nın mükerrer 121/2-1 inci maddesinde yer alan "10 Türk lirasına" ibaresi "**250 Türk lirasına**" şeklinde değiştirilmek suretiyle beyannamelere ait damga vergisinin ödenmemesinden kaynaklanan sorunlar giderilmiştir. Düzenleme damga vergisi ile sınırlı olmadığından her bir

beyanname itibarıyla **250 Türk lirasına kadar yapılan eksik ödemeler şartın ihlali olarak değerlendirilmeyecektir.**

7162 sayılı Kanununun 3'üncü maddesi ile ayrıca anılan bende **"ödemeler bu şartın ihlali sayılmaz."** ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Vergi kanunları gereğince, tecil edilerek belirlenen şartların gerçekleşmesine bağlı olarak terkin edilecek vergilerin, şartların sağlanamaması halinde kanunlarında belirlenen tecil süresinin sonunu takip eden onbeşinci günün bitimine kadar ödenmesi şartıyla bu şart ihlal edilmiş sayılmaz."

7162 sayılı Kanununun 3'üncü maddesi, **01.01.2019 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde indirim şartlarının varlığı açısından dikkate alınmak üzere** yayımı tarihinde yürürlüğe girdiğinden, **2018 yılına ilişkin gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde indirim uygulaması yapılırken**, 2018 ve önceki iki yıl için de 250 TL'lik yeni tutar dikkate alınacaktır.

Buna göre, 2016 veya 2017 yılındaki 10 TL'yi aşan eksik ödeme nedeniyle 2018 yılı için indirimden yararlandırılmayan mükellefler, 2018 ve önceki iki yılda (2016 ve 2017) her bir beyanname itibarıyla 250 TL'yi aşan eksik ödeme bulunmaması şartıyla indirimden yararlanabileceklerdir.

1.3. İşsizlik Tazminat ve Yardımları ile ilgili Düzenleme (Yürürlük; 30.01.2019)

GVK'nın 25/1-1 inci maddesi uyarınca, ölüm, engellilik, hastalık ve işsizlik sebepleriyle (işe başlatmama tazminatı dahil) verilen tazminat ve yapılan yardımlar gelir vergisinden müstesnadır.

Maliye Bakanlığı, bu madde kapsamında işsizlik sebebiyle istisna uygulanabilecek tazminatların, hizmet erbabına 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu uyarınca ödenen işsizlik ödeneği ile işverenlerce 4857 sayılı İş Kanun'unun 21 inci maddesine göre ödenen işe başlatmama tazminatları (arabuluculuk faaliyeti sonucunda tarafların, işçinin işe başlatılmaması konusunda anlaşmaları halinde en çok sekiz aylık ücret tutarında ödenecek işe başlatmama tazminatları dahil) olduğu görüşünde idi.

Ancak, uygulamada işverenler tarafından işten çıkarılan hizmet erbabına yukarıda belirtilen kanunlar kapsamında olmaksızın, işsizlik veya işe başlatmama tazminatı ve benzeri adlar (ikale tazminatı vs.) altında çeşitli ödemeler yapılmakta ve bu ödemelerin de istisna kapsamında olduğu yönünde ihtilaflar yaratılmaktaydı.

Yargı mercileri de, GVK'nın 25/1,7 inci maddesindeki tazminatlara ilişkin düzenleme çerçevesinde, yukarıda belirtilen kanunlar dışında işverenlerce işsizlik sebebiyle ödenen tazminatlardan da gelir vergisi kesintisi yapılamayacağı yönünde kararlar vermekteydi.

Kanunda yapılan değişiklikte;

-Ölüm, engellilik ve hastalık sebebiyle verilen tazminat ve yardımlara ilişkin istisna aynen korunmuştur.

-İşsizlik nedeniyle verilen tazminatlardan sadece 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu uyarınca ödenen **işsizlik ödeneği** ve 4857 sayılı İş Kanununa göre ödenen **işe başlatmama tazminatına** istisna uygulanacağı hükme bağlanmış, bu kanunlar haricinde işsizlik nedeniyle ödenen tazminatlar istisna kapsamı dışına çıkarılmıştır.

-İşsizlik nedeniyle yapılan yardımlar istisna kapsamı dışına çıkarılmıştır.

1.4. Karşılıklı Sonlandırma Sözleşmesi veya İkale Sözleşmesi Kapsamında Yapılan Ödemeler ve Yardımlar Üzerinden Kesilen Gelir Vergilerinin Dava Açılmadan İade Edilmesinin Yolu Açılmıştır. (Yürürlük; 30.01.2019)

Hizmet erbabına işten ayrılma, emekli olma, dava açılmaması vb. nedenlerle karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları gibi çeşitli adlar altında yapılan ödemeler, 7103 sayılı Kanunla, 28.03.2018 tarihinden itibaren,

-GVK'nın 61 inci maddesi değiştirilerek ücret sayılan ödemeler arasına dahil edilmiş,

-GVK'nın 25/1-7,b inci maddesinde yapılan düzenleme ile de bu ödemelerin çalışanın tabi olduğu mevzuata göre kıdem tazminatına ilişkin istisna tutarının hesabında dikkate alınması şartıyla, hizmet sözleşmesi sona erdikten sonra; karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları gibi çeşitli adlar altında yapılan ödemeler ve yardımlar **gelir vergisinden istisna edilmiştir.**

Buna göre, 7103 sayılı Kanunla yapılan düzenlemeden sonra, ilgili Kanunlar uyarınca ödenecek kıdem tazminatlarından gelir vergisinden istisna edilecek tutar hesap edilirken, yukarıda sayılan ödemeler de dahil edilerek ödemelerin toplamı üzerinden istisna uygulanmakta, **istisnayı aşan tutarlar ise ücret olarak gelir vergisine tabi tutulmaktadır.**

Ancak, 7103 sayılı Kanunun **yayımından önceki dönemler için** bu ödemeler üzerinden kesilen gelir vergilerinin iadesine yönelik olarak çok sayıda dava açılmış ve açılmaktadır. Açılan davalarda yargı organlarınca mükellef lehine verilen kararlar müstakar hale gelmiştir.

7162 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi ile, mükelleflerle idare arasındaki bu ihtilafların sonlandırılması, idarenin ve yargının iş yükünün azaltılması, bütçeye yük oluşturan faiz, yargılama giderleri ve vekalet ücreti ödemelerinin önüne geçilmesi amacıyla, GVK'da geçici düzenleme yapılmıştır.

Buna göre 27.03.2018 tarihinden önce işten ayrılan hizmet erbabına, karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında yasal haklarına ek olarak ödenen tazminatlar, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları gibi çeşitli adlar altında yapılan ödemeler ve yardımlardan yapılan gelir vergisi kesintisinin red ve iadesi sağlanmıştır.

Ancak bu geçici madde hakkında Hazine ve Maliye Bakanlığının yapacağı ikincil düzenlemelerin beklenmesi gerekmektedir.

Bu imkândan yararlanabilmek için,

- Düzeltilme zamanaşımı süresi içinde hizmet erbabının vergi dairesine başvurusu,
- Dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi,

gerekmektedir.

Düzenlemeye göre başvurunun **bizzat hizmet erbabı tarafından** yapılması gerektiği hükmü yer almaktadır. Ancak uygulama zorluğu olabileceğinden, idarenin bu duruma açıklık getireceği düşünülmektedir.

Karşılıklı sonlandırma sözleşmesi ve ikale sözleşmesi kapsamında yapılsa dahi **ek tazminat niteliğinde olmayan** ihbar tazminatı, normal ücret, yıllık izin ücreti, geçmiş veya mevcut dönemdeki çalışmalar karşılığı yapılan hizmet primi ve ikramiye ödemeleri ile ücret kapsamında olan benzeri ödemelerden kesilen gelir vergisinin **iade edilmesi söz konusu değildir.**

Bilindiği gibi, bu konuda açılan davalarda, haksız kesilen vergilerin idareden iadesinin talep edildiği tarihten başlamak üzere faiz talep edilmesi halinde, mahkemece faiz hakkında da karar verilmektedir. Oysa söz konusu vergilerin geçici 89 uncu madde uyarınca düzeltme hükümleri çerçevesinde iadesinin talep edilmesi halinde **herhangi bir faiz hesaplanmayacaktır.**

2. Belediye Gelirleri Kanununda Yapılan Değişiklikler (Yürürlük; 30.01.2019)

7162 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile, Belediye Gelirleri Kanununun 21/2 inci maddesinin beşinci cümlesine “*ödeme kaydedici cihaz kullanılarak*” ibaresinden sonra gelmek üzere “*veya elektronik belge düzenlenmek suretiyle*” ibaresi eklenmek suretiyle, **yerli ve yabancı sinema film gösterimi yapan işletmelerin ödeme kaydedici cihaz kullanma zorunluluğu olmaksızın e-bilet uygulamasına geçmeleri teşvik edilmektedir.**

Bilindiği gibi; elektronik belge uygulamalarının gerek mükelleflere gerekse idareye sağladığı önemli avantajları nedeniyle yaygınlaştırılması amacıyla sinema, tiyatro, spor müsabakası ve benzeri biletle girilen yerlerde, kağıt ortamda düzenlenmekte olan bilet yerine elektronik ortamda e-bilet düzenlenebilmesine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanlığınca gerekli idari ve teknik düzenlemeler 463 sıra nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile yapılmıştır.

Mevcut düzenlemeye göre **dileyen işletmeler** uygulamaya dahil olabilmektedir. Ancak, Belediye Gelirleri Kanununda eğlence vergisinin beyan ve ödemesinde Hazine ve Maliye Bakanlığınca sadece ödeme kaydedici cihazlar kullanılarak farklı usul ve esas belirleyebilme yetkisinin verilmiş olması, e-bilet uygulamasına sektörde yer alan mükelleflerin dahil olması bakımından engel teşkil etmekteydi.

Bir başka ifade ile eğlence vergisinin beyan ve ödemesinde sadece ödeme kaydedici cihazlar kullanılması şartına bağlı olarak farklı usul ve esas belirlenebilmesi, e-bilet uygulamasının yaygınlaşması bakımından engel teşkil etmekte ve mükelleflere (özellikle sinema işletmelerine) e-bilet uygulamasına geçilse dahi ödeme kaydedici cihaz alma ve kullanma zorunluluğu getirmektedir.

E-bilet uygulamasına mükelleflerin dahil olmasını teşvik etmek amacıyla, mevcut durumda ödeme kaydedici cihaz kullanarak bilet düzenleyen işletmelere sağlanan beyan ve ödeme usulünün (eğlence vergisinin etkinlikten önce ödenmesi yerine, etkinliğe ilişkin aylık dönemler halinde düzenlenen biletlere ait eğlence vergisinin ertesi ay içinde ödenmesi ve bildirim ile belediyelere bildirilmesi usulü) e-bilet uygulaması açısından da sağlanabilmesi için; 7162 sayılı Kanununun 5 inci maddesi ile Belediye Gelirleri Kanununda değişiklik yapılarak Hazine ve Maliye Bakanlığına, elektronik belge düzenlemek suretiyle de eğlence vergisinin beyan ve ödemesine imkan verecek idari düzenlemeleri yapabilmesi için **kanuni yetki verilmiştir.**

3. 2019 UEFA Süper Kupa Finali ve 2020 UEFA Şampiyonlar Finali Müsabakalarına İlişkin KDV İstisnası Getirilmiştir. (Yürürlük; 30.01.2019)

7162 sayılı Kanununun 6 ncı maddesi ile KDV Kanununa geçici madde eklemek suretiyle, UEFA ile işyeri, kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan katılımcı futbol kulüpleri ve organizasyonda görevli tüzel kişiliklere, ülkemizde oynanacak olan 2019 UEFA Süper Kupa Finali ve 2020 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakaları dolayısıyla yapılacak mal teslimleri ve hizmet ifaları ile bunların bu müsabakalar dolayısıyla yapacakları mal teslimleri ve hizmet ifalarının katma değer vergisinden istisna tutulması sağlanmıştır.

4. Kurumlar Vergisi Kanununda Yapılan Değişiklikler

4.1. 6769 Sayılı Kanun Kapsamında Patent veya Faydalı Model Belgesi Verilerek Koruma Altına Alınan Buluşların da Kurumlar Vergisi İstisnasından Yararlanabilmesi Sağlanmıştır. (Yürürlük; 30.01.2019)

Kurumlar Vergisi Kanununun "**Sınai mülkiyet haklarında istisna**" başlıklı 5/B maddesiyle; Türkiye'de gerçekleştirilen araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetleri ile yazılım faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan buluşların kiralınması, devri veya satışı, Türkiye'de seri üretime tabi tutularak pazarlanmaları veya Türkiye'de gerçekleştirilen üretim sürecinde kullanılması sonucu üretilen ürünlerin satışından elde edilen kazanç ve/veya iratların patentli veya faydalı model belgeli buluşa atfedilen **kısımının %50'si kurumlar vergisinden müstesna tutulmuştur.**

Bu istisnadan yararlanılabilmesi için diğer şartların yanı sıra istisnaya konu buluşun mülga 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında patent veya faydalı model belgesi verilerek koruma altına alınan buluşlar arasında yer alması ve buluşa ilişkin incelemeli sistem ile patent veya araştırma raporu sonucunda faydalı model belgesi alınmış olması gerekmektedir.

551 sayılı KHK ile düzenlenen konular 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu ile düzenlendiğinden 6769 sayılı Kanunun "**Yürürlükten kaldırılan mevzuat**" başlıklı 191/3 inci maddesiyle 551 sayılı KHK yürürlükten kaldırılmıştır. Bu defa da Kurumlar Vergisi Kanununun 5/B maddesinde 6769 sayılı Kanununun yer almaması eksiklik oluşturmuştur.

İşte 7162 sayılı Kanununun 11 inci maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanununun 5/B-2.a maddesine "**Kanun Hükmünde Kararname**" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya 22.12.2016 tarihli ve 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu" ibaresi ve (b) bendine "**2 nci**

maddesinde” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya 6769 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde” ibaresi eklenerek bu eksiklik giderilmiştir.

6769 sayılı Kanun kapsamında patent veya faydalı model belgesi verilerek **koruma altına alınan buluşların da kurumlar vergisi istisnasından yararlanabilmesi sağlanmıştır.**

4.2. 2019 UEFA Süper Kupa Finali ve 2020 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali Müsabakalarına İlişkin Gelir ve Kurumlar Vergisi Muafiyeti Getirilmiştir (Yürürlük; 30.01.2019)

7162 sayılı Kanununun 12 nci maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanununa eklenen geçici 11 inci maddesiyle, 2019 EFA Süper Kupa Finali ve 2020 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakalarının Türkiye’de oynanmasına ilişkin olarak Türkiye’de elde ettikleri kazanç ve iratları dolayısıyla Avrupa Futbol Federasyonları Birliği (UEFA), katılımcı futbol kulüpleri ve organizasyonda görevli tüzel kişilerden işyeri, kanuni ve iş merkezi Türkiye’de bulunmayanlara gelir ve kurumlar vergisi **muafiyeti tanınmıştır.**

Bu muafiyet, tevkif yoluyla alınan vergileri de kapsayacaktır.

Saygılarımızla
Hasan Zeki Süzen (YMM) – Ekrem Kayı (YMM)